

četrtek, 17. september 2020

P9_TA(2020)0239

Kulturna obnova Evrope

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 17. septembra 2020 o kulturni obnovi Evrope (2020/2708(RSP))

(2021/C 385/18)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju preambule ter členov 2, 3 in 4 Pogodbe o Evropski uniji,
- ob upoštevanju členov 6 in 167 Pogodbe o delovanju Evropske unije in člena 3 Pogodbe o Evropski uniji,
- ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah, zlasti člena 19,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti člena 22,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 22. maja 2018 z naslovom Za močnejšo Evropo: vloga mladinskih, izobraževalnih in kulturnih politik (COM(2018)0268),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 22. maja 2018 z naslovom Nova evropska agenda za kulturo (COM(2018)0267),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 14. novembra 2017 z naslovom Krepitev evropske identitete s pomočjo izobraževanja in kulture (COM(2017)0673),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. decembra 2016 o skladni politiki EU za kulturno in kreativno industrijo ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. aprila 2020 o usklajenem ukrepanju EU za spoprijemanje s pandemijo COVID-19 in njenimi posledicami ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. junija 2020 o prometu in turizmu v letu 2020 in pozneje ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1295/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o uvedbi programa Ustvarjalna Evropa (2014–2020) in razveljavitvi sklepov št. 1718/2006/ES, št. 1855/2006/ES in št. 1041/2009/ES ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta z dne 17., 18., 19., 20. in 21. julija 2020,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 15. novembra 2018 o delovnem načrtu za področje kulture 2019–2022 (2018/C 460/10),
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije o prepoznavanju potreb Evrope za okrevanje, ki je priložen sporočilu Komisije z dne 27. maja 2020 z naslovom Čas za Evropo: obnova in priprava za naslednjo generacijo (COM(2020)0456),
- ob upoštevanju poročila iz leta 2015 o pomenu kulturne dediščine za Evropo,
- ob upoštevanju člena 132(2) in 132(4) Poslovnika,

⁽¹⁾ UL C 238, 6.7.2018, str. 28.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0054.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0169.

⁽⁴⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 221.

četrtek, 17. september 2020

- A. ker je kultura strateški sektor za Evropsko unijo, saj ne predstavlja le pomembnega dela našega gospodarstva, temveč poleg tega prispeva tudi k demokratičnim, trajnostnim, svobodnim in vključujočim družbam, pri tem pa odraža našo evropsko raznolikost, vrednote, zgodovino, svoboščine in način življenja;
- B. ker kultura in svoboda umetnosti pomembno prispevata k utripu družbe in vsem delom družbe omogočata, da izrazijo svojo identiteto, s čimer prispevata k socialni koheziji in medkulturnemu dialogu ter tako utirata pot vse bolj povezani Evropski uniji;
- C. ker je kultura sama po sebi dragocen izraz človečnosti, demokracije in državljanske udeležbe, ki lahko ima ključno vlogo pri podpiranju trajnostnega razvoja;
- D. ker kultura krepi družbeni kapital družb, omogoča demokratično državljanstvo, stimulira ustvarjalnost, blaginjo in kritično razmišljanje, podpira povezovanje in kohezijo ter spodbuja raznolikost, enakost in pluralizem;
- E. ker je bilo kulturno udejstvovanje priznано kot eno glavnih gonil družbenih sprememb in oblikovanja vključujoče in odporne družbe;
- F. ker kultura ter kulturni in ustvarjalni sektor in industrija pomembno prispevajo k boju proti vsem oblikam diskriminacije, vključno z rasizmom in ksenofobijo, poleg tega pa so platforma za svobodo izražanja;
- G. ker je pandemija razkrila resnično družbeno vrednost kulturnega in ustvarjalnega sektorja in industrije za evropsko družbo ter njuno gospodarsko težo; ker je gospodarski del kulture za Evropsko unijo in njeno gospodarstvo sektor strateškega pomena, saj več milijonom Evropejcev zagotavlja pomembna delovna mesta in trajnostno financira evropsko raznolikost, hkrati pa odraža naše evropske vrednote, zgodovino in svoboščine;
- H. ker evropski akterji kulturnega in ustvarjalnega sektorja in industrije ohranjajo in spodbujajo kulturno in jezikovno raznolikost v Evropi ter pomagajo krepiti evropsko identiteto na vseh ravneh; ker ti akterji neprecenljivo prispevajo k socialni koheziji ter trajnostnemu razvoju in gospodarski rasti v Evropski uniji in njenih državah članicah in so pomemben element globalne konkurenčnosti;
- I. ker evropski kulturni in kreativni sektor in industrija ustvarita približno 4 % evropskega bruto domačega proizvoda, kar je podoben delež kot pri IKT ter pri nastanitvenih in gostinskih storitvah; ker je bilo leta 2019 v EU-27 v kulturi zaposlenih 7,4 milijona ljudi, kar je 3,7 % vseh delovnih mest v EU-27; ker je bil leta 2019 v EU-27 delež samozaposlenih na področju kulture več kot dvakrat višji od povprečja celotnega gospodarstva ⁽⁵⁾;
- J. ker Komisija ocenjuje, da sta kulturni in ustvarjalni sektor in industrija, ki ustvarita 509 milijard EUR dodane vrednosti BDP, kot posledica pandemije COVID-19 in ukrepov za njeno zaježitev v drugem četrtletju 2020 verjetno izgubila 80 % svojega prometa;
- K. ker je v Evropi več kot 300 000 ljudi zaposlenih v sektorju kulturne dediščine, 7,8 milijona delovnih mest v Evropi pa je posredno povezanih z njim; ker so evropski ustvarjalci v kulturnem in ustvarjalnem sektorju in industriji trenutno premalo zastopani v statističnih sistemih;
- L. ker sta kulturni in ustvarjalni sektor in industrija tesno prepletena in dokazljivo prinašata koristi tudi drugim sektorjem, na primer turizmu in prometu; ker po podatkih Svetovne turistične organizacije 40 % turistov svojo destinacijo izbere na podlagi njene kulturne ponudbe, dve tretjini Evropejcev pa menita, da prisotnost kulturne dediščine vpliva na njihovo izbiro dopustniške destinacije; ker je Evropa še vedno najbolj priljubljena destinacija kulturnega turizma na svetu;
- M. ker je pandemija COVID-19 raznoliko evropsko kulturno krajino močno prizadela in ker se utegnejo številni akterji kulturnega in ustvarjalnega sektorja in industrije brez javnih dodelitev in pomoči znajti na robu preživetja; ker so zaustavitev tega sektorja občutili tudi drugi sektorji, kot so promet, turizem in izobraževanje;

⁽⁵⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Culture_statistics_-_cultural_employment#Self-employment

četrtek, 17. september 2020

- N. ker sta kulturni in ustvarjalni sektor in industrija netipičen sektor, ki deluje na podlagi specifičnega gospodarskega modela, potreb in velikosti ter v katerem prevladujejo majhne strukture (mala in srednja podjetja, mikroorganizacije in samozaposleni), ki nimajo dostopa do finančnih trgov ali pa je ta dostop le zelo omejen, njihovi dohodki pa so pogosto neredni in mešani, saj prihajajo iz različnih virov, kot so javne subvencije, zasebno sponzorstvo, prihodki, povezani z občinstvom, ali avtorske pravice;
- O. ker je pandemija COVID-19 razkrila tudi že prej obstoječe šibke točke kulturnega in ustvarjalnega sektorja in industrije, vključno z negotovimi viri preživljanja umetnikov in kulturnih delavcev, pa tudi omejena proračunska sredstva številnih kulturnih ustanov;
- P. ker se celoten obseg posledic pandemije COVID-19 za kulturni in ustvarjalni sektor in industrijo šele počasi kaže, njen celoten srednje- in dolgoročni učinek pa še vedno ni znan; ker to vpliva na socialne pravice umetnikov in kulturnih delavcev, ki imajo pravico, da za svoje delo prejmejo pošteno plačilo, ter na varstvo raznolikosti kulturnih izrazov;
- Q. ker je pandemija COVID-19 zmanjšala produkcijo in razširjanje kulturnih in ustvarjalnih vsebin in torej tudi dohodke v tem sektorju, kar ima negativne posledice za evropsko kulturno raznolikost, in ker se to stanje še nekaj časa ne bo izboljšalo;
- R. ker so bila gledališča, operne hiše, kinodvorane, koncertne dvorane, muzeji, kraji kulturne dediščine in druga umetniška prizorišča med prvimi, ki so zaprli svoja vrata zaradi ukrepov za zajezitev virusa, in med zadnjimi, ki so jih znova odprli; ker so bile številne kulturne in umetniške prireditve, kot so sejmi, festivali, koncerti in nastopi, odpovedane ali preložene na veliko poznejši termin; ker zaradi zdravstvenih in varnostnih ukrepov za preprečitev novega izbruha tudi v bližnji prihodnosti ne bodo mogli delovati s polno zmogljivostjo;
- S. ker je bila izmenjava kulturnih in ustvarjalnih vsebin številnim državljanom med pandemijo, ko so za veliko Evropejcev veljale omejitve gibanja, v oporo; ker so se priložnosti za dostop do kulturnih vsebin v spletu povečale, kulturne vsebine pa so postale dostopnejše in to pogosto brezplačno, za kar gre zasluga avtorjem, umetnikom, izvajalcem in drugim ustvarjalcem; ker pa to dodatno zmanjšuje prihodke ustvarjalcev; ker se z dostopnostjo kulturnih vsebin prek spleta prihodki imetnikov pravic in izvajalcev niso povečali;
- T. ker so zaradi neenakega dostopa do digitalnih infrastruktur okrnjene temeljne pravice dostopa do kulture, pravica do sodelovanja v kulturi in pravica do umetniškega izražanja;
- U. ker je očitno, da več zaporednih predlogov proračuna za program Ustvarjalna Evropa v sklopu večletnega finančnega okvira že pred pandemijo COVID-19 ni izpolnilo pričakovanj ne zadevnega sektorja ne Parlamenta, ki je pozval, naj se sredstva za ta program v primerjavi z večletnim finančnim okvirom 2014–2020 nujno podvojijo;
- V. ker revidirani predlog Komisije za večletni finančni okvir v primerjavi z njenim predlogom za večletni finančni okvir iz leta 2018 predvideva 20 % manj sredstev za evropsko solidarnostno enoto, 13 % manj sredstev za program Ustvarjalna Evropa in 7 % manj sredstev za program Erasmus+; ker je Evropski svet v svojem stališču z dne 17. julija 2020 zgolj prevzel predlog Komisije iz leta 2018; ker je Ustvarjalna Evropa edini program EU, s katerim se kulturni in ustvarjalni sektor in industrija neposredno podpirata po vsej Evropi; ker niti pobude, ki bi morale biti vključene v program Ustvarjalna Evropa, niti njegov proračun ne zagotavljajo zadostne podpore, potrebne za program, za katerega že tako prispe preveč prijav in ki je premalo financiran;
- W. ker pandemija predstavlja priložnost za to, da se prihodnost kulture na novo zastavi, in ker vzpostavitev odpornejšega kulturnega ekosistema zahteva širši razmislek o prihodnosti planeta in o tem, da se je nujno treba odzvati na podnebno krizo;
- X. ker sta kulturni in ustvarjalni sektor in industrija bistvenega pomena za doseg okoljske trajnosti; ker ju bo treba še naprej ustrezno financirati in morata še naprej veljati kot varna naložba, da bosta opremljena za prehod na ogljično nevtrarno gospodarstvo, kot je predvideno v evropskem zelenem dogovoru in ciljnih trajnostnega razvoja;

četrtek, 17. september 2020

1. izraža iskreno solidarnost z odrskimi izvajalci, umetniki, ustvarjalci, avtorji, založniki, njihovimi podjetji ter vsemi drugimi kulturnimi ustvarjalci in delavci, vključno z amaterskimi ustvarjalci, ki jih je vse svetovna pandemija COVID-19 najbolj prizadela, in se želi pokloniti njihovim dejanjem in solidarnosti v tem težkem času za Evropejce;
2. poudarja, da sta okrevanje po pandemiji in oživetev evropske kulturne politike tesno povezani z drugimi izzivi, s katerimi se soočata Evropska unija in svet, začeni s podnebno krizo; je prepričan, da mora biti prihodnja kulturna politika tesno povezana s socialnimi izzivi ter zelenim in digitalnim prehodom;
3. meni, da je bistvenega pomena, da se kulturnemu in ustvarjalnemu sektorju in industriji nameni pomemben del ukrepov za oživetev gospodarstva, ki jih načrtujejo evropske institucije, ter da se to združi z obsežnimi in hitrimi ukrepi v korist evropskih kulturnih in ustvarjalnih sil, kar bi jim omogočilo, da nadaljujejo delo v prihodnjih mesecih in preživijo v teh kriznih časih, sektor pa bi postal odpornejši; poziva države članice in Komisijo, naj uskladijo svoje ukrepe v podporo kulturnemu in ustvarjalnemu sektorju in industriji;
4. pozdravlja prizadevanja Komisije in Evropskega sveta pri pripravi načrta za okrevanje, imenovanega „Next Generation EU“; vendar je zaskrbljen, ker kulturnemu in ustvarjalnemu sektorju in industriji ni bil neposredno dodeljen jasno določen znesek; v zvezi s tem vztraja, da bi se morale države članice pri svojih ukrepih osredotočiti na akterje kulturnega in ustvarjalnega sektorja ter jim hitro in v velikem obsegu zagotoviti sredstva iz vseh skladov za okrevanje;
5. poziva Komisijo in države članice, naj za kulturni in ustvarjalni sektor in industrijo glede na njune posebne potrebe namenijo vsaj 2 % sredstev iz mehanizma za okrevanje in odpornost, namenjenih okrevanju; poudarja, da bi moral biti ta delež skladen s pomenom kulturnega in ustvarjalnega sektorja in industrije za BDP EU, saj zagotavlja 7,8 milijona delovnih mest in 4 % BDP; znova poudarja, da potrebujemo natančno načrtovanje in da morajo biti finančni načrti oblikovani tako, da bo v kulturnem in ustvarjalnem sektorju in industriji zagotovljeno neprekinjeno poslovanje ter da se bodo lahko ljudje, ki so dejavni na tem področju, pripravili na prihodnost;
6. pozdravlja pobudo REACT-EU kot neposredni akcijski načrt, katerega cilj je zagotoviti dodatna sredstva za močno prizadete regije in gospodarske sektorje; pozdravlja opredelitev kulture kot pomembnega in prizadetega sektorja; vendar je zaskrbljen, ker pobuda ne vsebuje zagotovil, da bosta kulturni in ustvarjalni sektor in industrija od nje imela koristi; poziva države članice, naj kulturni in ustvarjalni sektor in industrijo obravnavajo kot strateški sektor in kot prednostno nalogo v okviru načrta EU za okrevanje ter naj opredelijo jasen proračun v povezavi s hitrimi in konkretnimi ukrepi za okrevanje teh akterjev, ki naj koristijo vsem deležnikom, vključno s svobodnimi umetniki, in ki ne bodo namenjeni le njihovem ekonomskemu okrevanju, temveč tudi izboljšanju delovnih pogojev za delavce v kulturnem in ustvarjalnem sektorju in industriji;
7. je nezadovoljen, ker program Ustvarjalna Evropa ni prejel dodatnih sredstev iz instrumenta Next Generation EU, ter poziva, naj se skupni proračun programa Ustvarjalna Evropa poveča na 2,8 milijarde EUR;
8. poziva države članice, naj poskrbijo, da bo mogoče posebna domača socialna, fiskalna in gospodarska pravila, ki se običajno uporabljajo za akterje v kulturnem in ustvarjalnem sektorju, podaljšati med krizo in po njej; prosi države članice, naj v posebne načrte za okrevanje malih in srednjih podjetij, ki jih že izvajajo, vključijo taka podjetja iz kulturnega in ustvarjalnega sektorja in industrije; prosi države članice, naj razmislijo o finančni podpori kulturnim prizoriščem in prireditvam, saj izvajajo nove zdravstvene in varnostne ukrepe;
9. poziva k večjemu usklajevanju, da bi opredelili primere najboljše prakse in konkretne rešitve, s katerimi bi lahko podprli kulturni in ustvarjalni sektor in industrijo v sedanjih razmerah in ob morebitnem ponovnem zagonu v prihodnosti; pozdravlja kampanji #saveEUculture in #double4culture, ki sta nastali v sektorju samem, ter prizadevanja Komisije za promocijo kulturnega in ustvarjalnega sektorja in industrije s kampanjo #CreativeEuropeAtHome;
10. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da mreže socialne varnosti pogosto niso bile dostopne ustvarjalcem v nestandardnih oblikah zaposlitve; poziva države članice, naj vsem ustvarjalcem, tudi tistim z nestandardnimi oblikami zaposlitve, zagotovijo dostop do socialnih dajatev;
11. poziva Komisijo, naj pripravi evropski okvir za delovne pogoje v kulturnem in ustvarjalnem sektorju in industriji na ravni EU, ki naj zrcali posebnosti tega sektorja ter vsebuje smernice in načela za izboljšanje delovnih pogojev, pri čemer bi posebno pozornost namenili nadnacionalnemu zaposlovanju;

četrtek, 17. september 2020

12. ugotavlja, da omejitve potovanj še naprej otežujejo evropsko kulturno sodelovanje in resno ovirajo mednarodno mobilnost in gostovanja, kar je pomemben vir prihodkov za akterje v kulturi; ugotavlja, da so bila finančna sredstva za mednarodno sodelovanje, turneje in koprodukcijo pogosto znižana in preusmerjena v sklade za težke razmere, povezane s pandemijo; je zaskrbljen zaradi škodljivih učinkov teh ukrepov na evropsko kulturno sodelovanje; poziva države članice, naj omejijo neupravičene omejitve prehajanja schengenskih meja, ter poziva Komisijo, naj pripravi smernice za države članice za varna čezmejna gostovanja, kulturne prireditve z nastopajočimi in kulturne dejavnosti;

13. poziva Komisijo, naj podpira mobilnost umetnikov, ki jim omogoča izmenjavo prakse in tehnik, ter naj se močno zavzame za to, da bodo vključeni na trg dela; odločno podpira s tem povezano vzajemno priznavanje umetniških kompetenc;

14. pozdravlja vzpostavitev evropskega instrumenta za začasno podporo za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (SURE), katerega namen je podpreti kratkoročne delovne ukrepe, ki so jih sprejele države članice, zlasti tiste, ki zadevajo mala in srednja podjetja ter samozaposlene; meni, da bi lahko ta instrument, če bi zajel kar največje število akterjev v kulturi, vključno s samostojnimi avtorji, izvajalci, umetniki in drugimi ustvarjalci, omogočil, da akterji kulturnega in ustvarjalnega sektorja ostanejo na svojem področju dejavnosti, hkrati pa jim nadomestil izgubo dohodka in preprečil izgubo strokovnega znanja; v zvezi s tem poziva države članice, naj zagotovijo ustrezna jamstva, da bo lahko instrument SURE hitro operativen in na voljo vsem pravnim subjektom, vključno z neformalnimi subjekti v kulturnem in ustvarjalnem sektorju in industriji;

15. meni, da sedanje pandemije in njenih posledic za naša gospodarstva ne bi smeli uporabiti kot argument za nadaljnje zniževanje nacionalne ali evropske javne porabe za kulturo; poudarja ključno vlogo programa Ustvarjalna Evropa, njegovega podprograma MEDIA ter njegovih kulturnih in medsektorskih sklopov pri zagotavljanju evropskega sodelovanja in solidne stopnje stabilnosti v tem sektorju, saj dostop do evropskega financiranja projektom omogoča, da oblikujejo dolgoročna partnerstva; poziva Komisijo, naj kulturni in ustvarjalni sektor in industrijo vključi v vse vidike večletnega finančnega okvira; v zvezi s tem opozarja na stališče Parlamenta, da je treba podvojiti proračunska sredstva, dodeljena programu Ustvarjalna Evropa v naslednjem večletnem finančnem okviru, in znova izreka odločno podporo kulturnemu in ustvarjalnemu sektorju in industriji ter njunim delavcem; meni, da je izjemno pomembno karseda hitro dokončati in sprejeti programe, da bi zagotovili gladek prehod z njihovih predhodnikov; poudarja, da mora Komisija v primeru zamude pri začetku novega obdobja financiranja zagotoviti prehod za premostitev vrzeli med sedanjim in novim programom Ustvarjalna Evropa;

16. poziva Komisijo, naj opredeli širok nabor mešanih virov financiranja, ki lahko koristijo kulturnemu in ustvarjalnemu sektorju in industriji, ter naj o tem jasno obvešča; zahteva, da vodilno vlogo pri tem prevzame prihodnja skupnost znanja in inovacij v okviru Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo, namenjena kulturnemu in ustvarjalnemu sektorju in industriji; poziva Komisijo, naj vključi financiranje programa Obzorje Evropa za akterje kulturnega in ustvarjalnega sektorja, dejavne na področju kulturnega eksperimentiranja, inovacij in umetniškega raziskovanja; znova poudarja, da je treba povečati sinergije na evropski ravni, hkrati pa spodbujati nove inovativne in digitalne rešitve, ki lahko sektorju pomagajo tako v tem času kot v prihodnje;

17. priznava pomen digitalizacije pri ustvarjanju, produkciji, razširjanju in dostopnosti kulturnih in ustvarjalnih del ter poziva Komisijo, naj poišče dodatne rešitve za financiranje digitalizacije evropskih kulturnih del ter naj malim in srednjim podjetjem in organizacijam olajša dostop do digitalnih znanj in spretnosti ter infrastrukture;

18. opozarja, da so dosedanja podporni ukrepi večinoma temeljili na zadolževanju in da to ni vzdržna rešitev za vse deležnike v kulturnih ekosistemih; poziva, naj se zagotovi zajetna podpora za kulturni in ustvarjalni sektor in industrijo, predvsem z nepovratnimi sredstvi, da bodo lahko lokalne skupnosti preživele;

19. pozdravlja nove podporne ukrepe v okviru jamstvenega instrumenta za kulturne in ustvarjalne sektorje, katerih namen je izboljšati dostop do cenovno dostopnega financiranja dolga za mala in srednja podjetja iz kulturnega in ustvarjalnega sektorja in industrije; poudarja, da bi moral biti ta instrument širše dostopen, tako da bi zajel vse države članice in regije ter mala in srednja podjetja vseh velikosti; poziva k okrepljenemu izvajanju instrumenta v okviru programa InvestEU, da bi kulturnemu in ustvarjalnemu sektorju in industriji zagotovili več prožnosti;

četrtek, 17. september 2020

20. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo malim in srednjim podjetjem iz kulturnega in ustvarjalnega sektorja v prihodnjih jamstvenih instrumentih v okviru programa InvestEU za obdobje 2021–2027 na voljo okrepljena podpora za dolžniško financiranje;
21. obžaluje, da ni bilo storjenega ničesar, da bi se nevladnim organizacijam in manjšim organizacijam omogočil dostop do finančnih sredstev; zato poziva države članice in Komisijo, naj pregledajo svoja sedanja merila in politike glede jamstev, zlasti za mala in srednja podjetja z višjim profilom tveganja, ki imajo otežen dostop do finančnih trgov ali ga sploh nimajo in ki ustvarjajo neopredmetena sredstva;
22. poziva Komisijo, naj sprejme ukrepe, s katerimi bo ublažila vse obsežnejše posledice krize v kulturnem in ustvarjalnem sektorju in industriji, saj zaradi odpovedi festivalov in kulturnih prireditev zlasti glasbi in uprizoritvenim umetnostim ter svobodnim umetnikom grozi finančna katastrofa; meni, da bi bilo treba vzpostaviti evropske digitalne platforme za uprizoritvene umetnosti, prek katerih bi delili karseda veliko evropskih kulturnih vsebin in stvaritev; poziva, naj te platforme zasnovane tako, da bo umetnikom, ustvarjalcem in podjetjem zagotovljeno pošteno plačilo; želi biti bolj tesno vključen v iskanje rešitev skupaj z ustreznimi akterji za podporo dejavnostim, zlasti umetnikov in ustvarjalcev, ki jih je prizadela odpoved večjih festivalov in kulturnih prireditev;
23. poziva Komisijo, naj ugotovi, ali so nacionalne metode porazdelitve sredstev za financiranje kulture dostopne vsem ustvarjalcem in ali je postopek dodeljevanja neodvisen, svoboden in pravičen; poziva Komisijo, naj oblikuje boljše kvantitativne in kvalitativne kazalnike, ki bodo zagotovili zanesljiv in stalen vir podatkov o kulturnem in ustvarjalnem sektorju in industriji;
24. želi spomniti države članice, da lahko za pomoč kulturnemu in ustvarjalnem sektorju in industriji pri okrevanju po krizi uporabijo tudi druge ukrepe, kot so nižje stopnje DDV za vse kulturne dobrine in storitve, višje vrednotenje neopredmetenih sredstev in davčni dobropisi za kulturno produkcijo;
25. poudarja, da turizem ustvari 10,3 % BDP v Evropski uniji, od tega je več kot 40 % povezanih s kulturno ponudbo; meni, da je postopno okrevanje turizma priložnost za aktivno promocijo evropske kulture in dediščine, obenem pa bi lahko postavili temelje za trajnostni evropski turizem; v zvezi s tem poziva k uvedbi programa za vsakoletno vrednotenje evropske kulture in dediščine, ki bo odražal evropsko kulturno raznolikost; poziva, naj se pri financiranju projektov iz strukturnih skladov v čim večji meri upošteva ohranjanje kulture in umetniško ustvarjanje; poudarja veliko dodano vrednost zgodovinskega in kulturnega turizma; poziva Komisijo in države članice, naj oblikujejo celostno politiko za podporo oživitvi tega sektorja;
26. meni, da bi morali to priložnost izkoristiti za promocijo evropskih kulturnih vsebin po vsem svetu s spodbujanjem evropske produkcije in razvojem evropskih radiodifuzijskih omrežij. poziva Komisijo, naj v sodelovanju z državami članicami poskrbi za karseda nemoten prenos ustrezne zakonodaje, kot so direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah ⁽⁶⁾, direktiva EU o avtorskih pravicah na enotnem digitalnem trgu ⁽⁷⁾ in direktiva o satelitskem radiodifuznem oddajanju in kabelski retransmisiji ⁽⁸⁾; poudarja potencial filmske in video industrije ter poziva k vseevropskemu partnerstvu za podporo evropskim ustvarjalcem na tem področju; poudarja, da je treba pri izvajanju naštetih direktiv in prihodnjih zakonodajnih predlogov ohraniti in spodbujati skupne mehanizme za zagotavljanje ustrezne zaščite posameznih ustvarjalcev;
27. priznava, da je medijski ekosistem oslavljen ter da so lokalni in regionalni mediji, pa tudi tisti, ki delujejo na manjših trgih, v izjemno slabem stanju; poudarja, da so svobodni, neodvisni in ustrezno financirani mediji tudi učinkovito sredstvo za zatiranje dezinformacij, ter zato meni, da bi morala Komisija v zvezi s tem predstaviti srednje- in dolgoročne strategije, vključno s posebnimi pobudami za podporo lokalnim in regionalnim medijem in tistim, ki delujejo na majhnih trgih; meni, da bi bilo treba razmisliti o ustanovitvi medijskega sklada, ki bi temeljil na neodvisnem tržnem načelu; podpira predloge za novi akt o digitalnih storitvah, ki jih namerava Komisija predstaviti kmalu, zlasti nova in revidirana pravila o spletnih platformah in spletnem oglaševanju; meni, da je treba pozornost nameniti koncentraciji lastništva medijev, ki pogosto zmanjšuje pluralnost in raznolikost novic ter lahko negativno vpliva na informacijski trg; podpira načrtovani akcijski načrt za medijski in avdiovizualni sektor ter cilje, ki naj bi jih dosegel, tj. povečanje konkurenčnosti in pomoč pri digitalni preobrazbi sektorja;

⁽⁶⁾ UL L 303, 28.11.2018, str. 69.

⁽⁷⁾ UL L 130, 17.5.2019, str. 92.

⁽⁸⁾ UL L 248, 6.10.1993, str. 15.

četrtek, 17. september 2020

28. poziva Komisijo in države članice, naj podprejo in spodbujajo svobodo umetniškega izražanja, ki je bistvena za ohranjanje demokracije in zdravo okrevanje družbe po tej zgodovinski krizi; poudarja pomen evropskega financiranja za spodbujanje in ohranjanje kulturnih in medijskih svoboščin in raznolikosti; meni, da sta kulturni in ustvarjalni sektor in industrija med najbolj dinamičnimi gospodarskimi sektorji, da bi morala spodbujati enakost spolov, poleg tega pa bi lahko delovala kot močan katalizator za trajnostni razvoj in pravičen prehod;
29. poudarja potencial kulturne raznolikosti za svetovni doseg evropskega kulturnega in ustvarjalnega sektorja in industrije ter poziva k uravnoteženemu pristopu, ki bo vključeval širok spekter različno velikih akterjev iz različnih regij; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj ustrezno oceni obstoječe programe in ukrepe EU, kot je znak evropske dediščine, ter naj vključi finančno oceno, da bi omogočila boljše obveščanje o dediščini in kulturnih poteh in da bodo lahko državljani bolje razumeli ukrepe EU; Komisijo poziva tudi, naj predlaga ambiciozno in vključujočo komunikacijsko in promocijsko politiko na področju kulture v Evropi, ki bo evropskim kulturnim vsebinam, prireditvam in prizoriščem dejansko omogočila evropski in svetovni doseg;
30. meni, da bi morali ukrepi, ki so jih sprejele države članice in Komisija za pomoč akterjem v kulturnem in ustvarjalnem sektorju v Evropi, podpirati akterje in pobude, ki zrcalijo kulturno in jezikovno raznolikost Evrope, vključno z manjšinskimi jeziki in jeziki z majhnim številom govorcev;
31. poziva Komisijo, naj vodi poglobljen dialog z organizatorji evropskih prestolnic kulture, zlasti v mestih, imenovanih za leto 2020 in 2021, ter naj v sodelovanju z njimi opredeli praktične rešitve in jim pomaga karseda omejiti motnje zaradi pandemije; poudarja, kako pomembno je, da se jim da na voljo več podpornih mehanizmov in finančnih rešitev; znova poudarja, da se je zaradi sedanjih okoliščin spremenil koledar evropskih prestolnic kulture, in poziva nosilce odločanja, naj ocenijo možnost podaljšanja obdobja za mesta, ki v teh razmerah prevzemajo organizacijo;
32. poziva k okrepitvi prizadevanj, da bi izkoristili zagon evropskega leta kulturne dediščine ter ga preoblikovali v trajno politiko; odločno poziva Komisijo, naj sprejme celovitejši pristop h kulturni dediščini in naj materialno, nematerialno, naravno in digitalno dediščino šteje za medsebojno povezane in neločljive; poudarja, da je treba vzpostaviti stalno platformo za sodelovanje in usklajevanje na ravni EU glede politik na področju kulturne dediščine, v središču katere naj bo organizirana civilna družba; poziva tudi k pripravi celostnega okvira za digitalno kulturno dediščino s posebnim poudarkom na digitalizaciji obstoječe dediščine in zagotavljanju široke dostopnosti digitaliziranega kulturnega gradiva; v zvezi s tem opozarja na pomen interoperabilnosti in standardov; poziva k temeljiti reviziji priporočila Komisije z dne 27. oktobra 2011 o digitalizaciji in spletni dostopnosti kulturnega gradiva ter njegovi digitalni hrambi⁽⁹⁾;
33. poudarja, da številna območja kulturne dediščine v času omejitve gibanja niso bila nadzorovana in ustrezno vzdrževana, zaradi česar so bila poškodovana, in da so bila že pred tem ogrožena zaradi degradacije okolja, naravnih nesreč in podnebnih sprememb, pa tudi nezakonitih izkopavanj oziroma nezakonite trgovine z najdbami s teh območij; poudarja, da je treba ohraniti delovna mesta na področju kulturne dediščine, podpreti restavratorje in strokovnjake za kulturno dediščino ter jim zagotoviti orodja, potrebna za varstvo evropske dediščine;
34. meni, da je treba kulturno razsežnost vključiti v dialog z državljani, zlasti na prihodnji konferenci o prihodnosti Evrope;
35. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

⁽⁹⁾ UL L 283, 29.10.2011, str. 39.